

Oponentský posudek na bakalářskou práci Lenky Střížkové *Kontra-demokracie a nové typy občanského aktivismu*.

Autor posudku: Mgr. Jan Bíba

Hlavním tématem předložené práce je aplikace Rosanvallonova konceptu kontra-demokracie na občanské hnutí ProAlt. Autorka se kromě vymezení samotného pojmu kontra-demokracie věnuje i jeho vztahu k jiným klíčovým demokratickým teoriím a snaží se ukázat jeho přínos pro současnou diskuse.

Hodnocení formální stránky práce

Předložená práce má celkem 61 stran. Samotný text práce je kromě úvodu a závěru členěn na dalších 13 kapitol, z nichž jsou některé dále členěny. Samotný text je dále doplněn o seznam literatury a přílohu obsahující stručný životopis Pierra Rosanvallon. Celkově je tedy text členěn na 17 částí, což považuji vzhledem k jeho rozsahu za poněkud nadbytečné. Nabízí se tedy otázka, zda by nebylo lepší, kdyby autorka text lépe strukturovala – například tematicky související části strukturovala do několika kapitol, které by poté podle potřeby vnitřně dále strukturovala.

Největší slabinu formální stránky práce však spatřuji v někdy až zarážející úrovni autorčina literárního projevu. Bakalářská práce má napodobovat vědecký text a u něj, jako takového, nejsou literární kvality samozřejmě tím nejdůležitějším. Přesto i odborný text by neměl překračovat určitou minimální úroveň, což se autorce ne vždy daří. Některé pasáže působí spíše jako nepovedený překlad z anglického jazyka. Autorka například nadužívá pasivní vazby v situaci, kdy v českém jazyce zní přinejmenším podivně. Např.: „Na samotném začátku teoretické části práce budou nejprve definovány pojmy, o které se práce opírá, a to klasické pojetí demokracie a kontra-demokracie. Budou zde rovněž nastíněny demokratické změny. Následně bude uveden historický vývoj pojmu kontrademokracie, na něž naváže detailní popis tří možných obranných mechanismů, které se v průběhu doby vytvořily.“ (str. 9 a řada dalších pasáží). Řada vět má větnou stavbu poznamenanou angličtinou (např.: „Je to situace, ve které může růst nežádoucí populismus.“ str. 8)

Autorka se také někdy nevyhne naprosto krkolomným překladům, když slovo *council* (rada) překládá jako koncil, aniž by si uvědomila, že slovo koncil má v češtině velmi specifický význam. Jindy autorka používá podivné tvary jako například „legitimnosti“ místo legitimacy atd.

Hodnocení obsahové stránky práce

Hlavním tématem předložené práce je pojem kontra-demokracie. Práce je rozdělená na dvě části: první je výkladem pojmu kontra-demokracie v kontextu současných diskusí o povaze demokracie

v komplexních společnostech. Druhá část aplikuje pojem kontra-demokracie na ProAlt a tvrdí, že tento pojem jej popisuje lépe než tradiční demokratické teorie.

V první, teoretické části práce autorka pracuje s několika klíčovými demokratickými teoriemi, na nichž kontrastuje kontra-demokracii. Ne vždy se však autorce daří argumentovat zcela přesvědčivě a bez vyhnutí se přílišným zjednodušením. (Například omezení deliberativní demokracie na habermasovský procedurální model atd.) Zároveň některé pasáže připomínají spíše výpisky z četby bez jakékoli snahy o analýzu. (Například celá kapitola 8.)

Druhá část práce, kterou autorka označuje jako „praktické bádání“ (str. 9), se zaměřuje na aplikaci pojmu kontra-demokracie na nová sociální hnutí a na ProAlt. Ani zde se však autorce nepodařilo vyhnout se několika nedorozuměním. Například, když tvrdí, že cílem nových sociálních hnutí není zrovnoprávnění vyloučených skupin (str. 37), nebo když hodnotí působení některých tzv. neziskových organizací např. Transparency International, aniž by reflektovala logiku jejich působení.

Největší problém celé práce však podle mého názoru spočívá v tom, že autorka v druhé části druhé části, která je zaměřena na ProAlt pracuje téměř výhradně s materiály z internetových stránek samotného ProAlt. Nabízí se samozřejmě otázka, zda tuto sebe prezentaci je možné brát jako jediný relevantní zdroj informací. Autorka uvádí, že původní záměrem bylo provést rozhovory se členy organizace ProAlt, ale tyto se nakonec neuskutečnily, aniž by autorka vysvětlila proč. Domnívám se, že pokud se autorce nepodařilo uskutečnit rozhovory, měla zvážit přepracování celé struktury práce.

Autorka si jako téma své práce vybrala aktuální a důležité téma, kterému navíc nebyla dosud v české literatuře věnována velká pozornost, což hodnotím velmi pozitivně. Na druhou stranu se však domnívám, že úroveň zpracování neodpovídá bakalářské práci. Pro všechny výše uvedené důvody se domnívám, že práci v tomto stavu **není možné doporučit k obhajobě.**